

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

**Wnioski i rekomendacje z Planu
Zagospodarowania Przestrzennego
Województwa Lubuskiego
do koncepcji Przestrzennego
Zagospodarowania Kraju
oraz dla polityki przestrzennej
w województwach sąsiednich**

Wstępna wersja

czerwiec 2016

ZARZĄD
WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIEGO

Lubuskie
Warte zachodu

ZAMAWIAJĄCY

WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze

ul. Podgórna 7

65-057 Zielona Góra

tel. +48 68 456 52 00

fax +48 68 456 52 96

www.lubuskie.pl

WYKONAWCA

BUDPLAN

Budplan Sp. z o.o.

ul. Kordeckiego 20

04-327 Warszawa

tel. +48 22 870 42 74

fax +48 22 870 42 62

www.budplan.net

Główni projektanci

Anna Bereś

Anna Olbomska-Matusiak

Koordynator

Anna Olbomska-Matusiak

Zespół autorski

Izabela Bielowska

Anna Bielska

Roksana Fudała

Joanna Gosk

Zuzanna Górecka

Ilona Izdebska-Jóźwik

Anna Januszko

Małgorzata Kopka

Katarzyna Łysyganicz-Francuzik

Monika Nasiłowska

Adam Potapowicz

Adrianna Potocka

Ewelina Skirzyńska

Magdalena Smoczyńska

Kamil Suchożebski

Agnieszka Szaniawska

Monika Szczypiorska

Marlena Szklarz

Izabela Szymańska

Grzegorz Szyperek

Współpraca i konsultacje – Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze

Roman Bąk

Mariusz Goraj

Alicja Łukaszewska

Elżbieta Jaworska

Jolanta Cygan-Bieleń

Marta Stamirowska

Aleksandra Lewicka

Maja Włosińska

Spis treści

I.	Wnioski i rekomendacje z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego do Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju	4
II.	Wnioski i rekomendacje dla polityki przestrzennej w województwach sąsiednich.....	7

I. Wnioski i rekomendacje z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego do Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju

Polityka przestrzenna województwa jest zależna od kierunków polityki przestrzennej państwa i działań podejmowanych na szczeblu administracji rządowej. Jednocześnie, dla zachowania spójności polityki rozwoju kraju i poszczególnych regionów, w planie województwa zawiera się wnioski i rekomendacje dla administracji rządowej, które mają wpływ na kształtowanie krajowej struktury funkcjonalno – przestrzennej i jednocześnie obejmują działania istotne dla województwa, których realizacja wymaga udziału organów administracji rządowej. Poniższe wnioski i rekomendacje wynikające z ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego powinny zostać uwzględnione w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. Rekomendacje zestawiono z podziałem na kategorie:

- osadnictwo i ład przestrzenny,
- ochrona przyrody,
- dziedzictwo kulturowe,
- strefa społeczno-gospodarcza,
- komunikacja i transport,
- infrastruktura techniczna,
- obronność i bezpieczeństwo.

Wnioski i rekomendacje w zakresie osadnictwa i ładu przestrzennego

1. Uwzględnienie w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju MOF OW Gorzów Wlkp. i MOF OW Zielona Góra oraz wzmocnienie ich cech metropolitalnych;
2. Uwzględnienie ośrodków o znaczeniu subregionalnym wraz z ich obszarami funkcjonalnymi jako struktur uzupełniających krajowy układ osadniczy;
3. Wspieranie kształtowania spójnej, policentrycznej sieci osadniczej, opartej na regionalnych ośrodkach obsługi i rozwoju oraz wzajemnych związkach funkcjonalno-przestrzennych.

Wnioski i rekomendacje w zakresie ochrony przyrody

1. Uwzględnienie w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju poszerzenia granic Krzezińskiego Parku Krajobrazowego o dolinę rzeki Odry oraz o rezerwat przyrody Młodno;
2. Uwzględnienie w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju ochrony zimowiska o wybitnym znaczeniu dla ochrony nietoperzy w Europie – obszar Natura 2000 Nietoperek PLH080003;
3. Zachowanie integralności obszarów węzłowych i zapewnienie drożności korytarzy wyznaczonych w ramach krajowej sieci ekologicznej, w tym korytarza o znaczeniu międzynarodowym – doliny Odry;
4. Wsparcie ochrony cennych siedlisk łąkowych i pastwiskowych, bioróżnorodności na gruntach ornych, poprzez dofinansowanie z programu rolnośrodowiskowo-klimatycznego;
5. Określenie zasad prowadzenia racjonalnej gospodarki zasobami złóż kopalin oraz kompleksowego wykorzystania kopalin, w tym kopalin towarzyszących;
6. Przyjęcie rozporządzeń ustanawiających obszary ochronne GZWP;
7. Opracowanie planów ochrony, planów zadań ochronnych dla najważniejszych obszarowych form ochrony przyrody, w tym dwóch parków narodowych, i uwzględnienie wytycznych z nich wynikających w

dokumentach planistycznych;

8. Zachowanie oraz odtworzenie drożności i ciągłości morfologicznej rzek szczególnie istotnych dla gatunków ichtiofauny;
9. Określenie krajowych wytycznych umożliwiających nadanie zielonej infrastrukturze rangi obligatoryjnego elementu planowania przestrzennego i rozwoju terytorialnego.

Wnioski i rekomendacje w zakresie dziedzictwa kulturowego

1. Wspieranie ustanawiania parków kulturowych, a także ustanawiania pomników historii i dążenia do wpisu najcenniejszych zabytków na listę UNESCO;
2. Uwzględnienie problematyki szlaków kulturowych, jako istotnego narzędzia turystycznego wykorzystania elementów dziedzictwa kulturowego;
3. Wspieranie działalności propagującej kształtowanie tożsamości kulturowej regionów;
4. Wspieranie działań w zakresie turystycznego wykorzystania dóbr kultury.

Wnioski i rekomendacje w zakresie strefy społeczno-gospodarczej

1. Zastosowanie procesów dostosowawczych w kształceniu ustawicznym i wprowadzenie mechanizmów, które pozwalają na możliwe szybkie reagowanie w systemie szkolnym na dokonujące się zmiany;
2. Wspieranie rozwoju specjalizacji regionalnych oraz wzmacnianie potencjału innowacyjnego sektora gospodarczego.

Wnioski i rekomendacje w zakresie komunikacji i transportu

1. Włączenie województwa lubuskiego do systemu Kolei Dużych Prędkości;
2. Wzmocnienie regionalnych i lokalnych powiązań z Republiką Federalną Niemiec poprzez utworzenie nowych przepraw mostowych na Odrze i Nysie Łużyckiej;
3. Wspieranie rozwoju powiązań transportu publicznego między miastami wojewódzkimi a Warszawą;
4. Rozwój funkcjonowania sieci transportu wodnego (MDW E30 i E70) wraz z infrastrukturą towarzyszącą;
5. Wspieranie rozwoju infrastruktury transportu intermodalnego;
6. Uwzględnienie transportu rowerowego jako znaczącego środka transportu na obszarach miejskich.

Wnioski i rekomendacje w zakresie infrastruktury technicznej

1. Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii, lokalizacja i budowa elektrowni wiatrowych, farm fotowoltaicznych;
2. Budowa konwencjonalnych źródeł wytwarzania energii;
3. Rozbudowa sieci elektroenergetycznej najwyższych napięć, budowa linii elektroenergetycznych 400 kV oraz stacji elektroenergetycznej 400/220 kV;
4. Rozbudowa przesyłowej sieci gazowej wysokiego ciśnienia.

Wnioski i rekomendacje w zakresie obronności i bezpieczeństwa

1. Uwzględnienie działań i inwestycji z zakresy obronności państwa, w tym utrzymanie i rozbudowa sieci bezpieczeństwa granic;
2. Uwzględnienie działań i inwestycji wynikających z projektowanych planów zarządzania ryzykiem powodziowym regionów wodnych.

II. Wnioski i rekomendacje dla polityki przestrzennej w województwach sąsiednich

Poniższe wnioski i rekomendacje dla polityki przestrzennej sąsiednich regionów służą zachowaniu spójności polityki rozwoju przestrzennego i wskazują na najważniejsze problemy, które wymagają współpracy i które należy uwzględnić w strategicznych dokumentach sąsiednich województw.

Rekomendacje zestawiono z podziałem na kategorie:

- osadnictwo i ład przestrzenny,
- ochrona przyrody,
- dziedzictwo kulturowe,
- strefa społeczno-gospodarcza,
- komunikacja i transport,
- infrastruktura techniczna,
- obronność i bezpieczeństwo.

Wnioski i rekomendacje w zakresie osadnictwa i ładu przestrzennego	region
1. Współpraca na rzecz rozwoju miast przygranicznych: Gubin – Guben, Słubice – Frankfurt nad Odrą, Kostrzyn nad Odrą - Küstrin Kietz;	<ul style="list-style-type: none"> • Brandenburgia • Saksonia
2. Podejmowanie wspólnych inicjatyw i działań w ramach współpracy gmin zrzeszonych w euroregionach: Nysa, Sprewa-Nysa-Bóbr i Pro Europa Viadrina;	<ul style="list-style-type: none"> • woj. wielkopolskie • woj. dolnośląskie • Brandenburgia • Saksonia
3. Prowadzenie spójnej polityki rozwoju, w szczególności w obszarach granicznych, mającej na celu zachowanie spójności i ładu przestrzennego.	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie województwa

Wnioski i rekomendacje w zakresie ochrony przyrody	region
--	--------

<p>1. Skoordynowanie działań ochronnych i promocji zrównoważonej turystyki na obszarach chronionych położonych na pograniczu województw, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na pograniczu z województwem zachodniopomorskim na obszarach: Drawieńskiego PN, PK Ujście Warty, Barlinecko-Gorzowskiego PK, obszarach Natura 2000 OSO: PLB320015 Ostoja Witnicko-Dębniańska, PLB080001 Puszcza Barlinecka, PLB320016 Lasy Puszczy nad Drawą, PLC080001 Ujście Warty, obszarach Natura 2000 SOO: PLH320010 Jezioro Kozie, PLH080071 Ostoja Barlinecka, PLH320044 Lasy Bierzwnickie, PLH320046 Uroczyska Puszczy Drawskiej, PLC080001 Ujście Warty, • na pograniczu z województwem wielkopolskim na obszarach: Drawieńskiego PN, Pszczewskiego PK, Przemęckiego PK, obszarach Natura 2000 OSO: PLB08005 Jeziora Pszczewskie i Dolina Obry, PLB300015 Puszcza Notecka, PLB300011 Pojezierze Sławskie, PLB320016 Lasy Puszczy nad Drawą, obszarach Natura 2000 SOO: PLH320046 Uroczyska Puszczy Drawskiej, PLH080002 Rynna Jezior Odrzańskich, PLH300041 Ostoja Przemęcka, • na pograniczu z województwem dolnośląskim na obszarach: natura 2000 OSO: PLB020005 Bory Dolnośląskie, PLB020003 Stawy Przemkowskie, PLB080004 Dolina Środkowej Odry, PLB020008 Łęgi Odrzańskie; obszarach natura 2000 SOO: PLH020018 Łęgi Odrzańskie, PLH020050 Dolina Dolnej Kwisy, PLH080055 Przygiełkowiska koło Gozdnicy, PLH080014 Nowosolska Dolina Odry, PLH080007 Buczyna Szprotawsko-Piotrowicka; OChK Wzgórza Dalkowskie; 	<ul style="list-style-type: none"> • woj. wielkopolskie • woj. zachodniopomorskie • woj. dolnośląskie
<p>2. Skoordynowanie planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 położonych na pograniczu polsko-niemieckim;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brandenburgia • Saksonia
<p>3. Skoordynowanie działań ochronnych i promocji turystycznej transgranicznego geoparku „Łuk Mużakowa” wpisanego na listę UNESCO;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Saksonia
<p>4. Zachowanie integralności obszarów węzłowych i zapewnienie drożności korytarzy wyznaczonych w ramach krajowej sieci ekologicznej, w tym korytarza o znaczeniu międzynarodowym – doliny Odry oraz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na pograniczu z województwem zachodniopomorskim ciągłości Korytarza Północnego (KPn), • na pograniczu z województwem wielkopolskim ciągłości: Korytarza Północnego (KPn), Korytarza Północnego Centralnego (KPnC), Korytarza Południowego Centralnego (KPdC), • na pograniczu z województwem dolnośląskim ciągłości: Korytarza Zachodniego (KZ) oraz Korytarza Południowego Centralnego; 	<ul style="list-style-type: none"> • Brandenburgia • Saksonia • woj. wielkopolskie • woj. zachodniopomorskie • woj. dolnośląskie
<p>5. Zachowanie i odtworzenie drożności i ciągłości morfologicznej rzek szczególnie istotnych dla gatunków ichtiofauny, w tym w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na pograniczu z województwem zachodniopomorskim rzek: Odra, Drawa, • na pograniczu z województwem wielkopolskim rzek: Noteci, • na pograniczu z województwem dolnośląskim rzek: Nysa Łużycka, Bóbr, Kwisa, Barycz. 	<ul style="list-style-type: none"> • woj. wielkopolskie • woj. zachodniopomorskie • woj. dolnośląskie
<p>6. Skoordynowanie działań w celu promocji zrównoważonej gospodarki leśnej w obrębie Leśnego Kompleksu Promocyjnego Puszcza Notecka;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • woj. wielkopolskie
<p>7. Integracja działań w celu ochrony zasobów wód podziemnych, w szczególności GZWP w granicach projektowanych obszarów ochronnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na pograniczu z województwem zachodniopomorskim GZWP: 125, 135, 136, 	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie województwa

<ul style="list-style-type: none"> • na pograniczu z województwem wielkopolskim GZWP: 138, 147, 150, 304, 306, • na pograniczu z województwem dolnośląskim GZWP: 302, 303, 306, 315; 	
8. Współpraca w zakresie użytkowania zlewni rzek i jezior w celu utrzymania dobrego stanu wód i drożności rzek;	• wszystkie województwa
9. Prowadzenie racjonalnej gospodarki zasobami złóż kopalin oraz kompleksowego wykorzystania kopalin, w tym kopalin towarzyszących położonych na styku województw.	• wszystkie województwa

Wnioski i rekomendacje w zakresie dziedzictwa kulturowego	region
1. Współpraca w zakresie ochrony oraz turystycznego wykorzystania obiektów zabytkowych o zasięgu ponadregionalnym - Wały Śląskie (woj. dolnośląskie), Wał Pomorski (woj. zachodniopomorskie, woj. wielkopolskie), Linia (Pozycje) Środkowej Odry (woj. dolnośląskie) oraz transgranicznych - Parku Mużakowskiego oraz zespołu fortyfikacji twierdzy w Kostrzynie nad Odrą z fortem w Gorgast (Brandenburgia, Saksonia);	<ul style="list-style-type: none"> • woj. wielkopolskie, • woj. zachodniopomorskie • woj. dolnośląskie, • Brandenburgia, • Saksonia
2. Koordynacja przebiegu i oznakowania ponadregionalnych szlaków turystycznych o znaczeniu kulturowym ;	<ul style="list-style-type: none"> • woj. wielkopolskie, • woj. zachodniopomorskie • woj. dolnośląskie, • Brandenburgia, • Saksonia
3. Utworzenie parku kulturowego o zasięgu ponadregionalnym - nadnoteckie osadnictwo olęderskie, kulturowy park cysterski;	• woj. wielkopolskie
4. Integrowanie instytucji i inicjatyw kulturowych oraz tworzenie płaszczyzn współpracy międzyregionalnej i transgranicznej w zakresie ochrony i wykorzystania zasobów dziedzictwa kulturowego.	<ul style="list-style-type: none"> • woj. wielkopolskie, • woj. zachodniopomorskie • woj. dolnośląskie, • Brandenburgia, • Saksonia

Wnioski i rekomendacje w zakresie strefy społeczno-gospodarczej	region
1. Współpraca w zakresie funkcjonowania specjalnych stref ekonomicznych oraz wykorzystania ich przestrzeni gospodarczej;	<ul style="list-style-type: none"> • woj. wielkopolskie • woj. zachodniopomorskie • woj. dolnośląskie
2. Budowanie wspólnej ponadregionalnej oferty turystycznej, koordynacja przebiegu szlaków turystycznych oraz kreowanie produktów turystycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • woj. wielkopolskie • woj. zachodniopomorskie • woj. Dolnośląskie • Brandenburgia • Saksonia

Wnioski i rekomendacje w zakresie komunikacji i transportu	region
1. Uwzględnienie obecnie występujących powiązań transportowych (drogowych, kolejowych, wodnych, lotniczych) pomiędzy województwem lubuskim a regionami ościennymi;	• wszystkie województwa

2. Wzmocnienie regionalnych i lokalnych powiązań z Republiką Federalną Niemiec poprzez utworzenie nowych przepraw mostowych na Odrze i Nysie Łużyckiej;	<ul style="list-style-type: none"> • Brandenburgia • Saksonia
3. Modernizacja Międzynarodowej Drogi Wodnej E30 i E70 oraz zwiększenie znaczenia przewozów towarowych transportem wodnym;	<ul style="list-style-type: none"> • woj. dolnośląskie • woj. zachodniopomorskie • Brandenburgia
4. Rozwój sieci szlaków i dróg rowerowych, w tym EuroVelo;	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie województwa
5. Uwzględnienie certyfikowanego cywilnego lotniska użytku publicznego Zielona Góra/Babimost jako zapasowego portu lotniczego dla obiektów w Berlinie, Poznaniu.	<ul style="list-style-type: none"> • Brandenburgia • woj. wielkopolskie

Wnioski i rekomendacje w zakresie infrastruktury technicznej	region
1. Budowa linii 400 kV relacji Baczyna – Krajnik;	<ul style="list-style-type: none"> • woj. zachodniopomorskie
2. Budowa linii 400 kV relacji Baczyna – Plewiska;	<ul style="list-style-type: none"> • woj. wielkopolskie
3. Budowa linii 400 kV relacji Gubin – Polkowice;	<ul style="list-style-type: none"> • woj. dolnośląskie
4. Modernizacja linii 220 kV relacji Mikułowa – Leśniów;	<ul style="list-style-type: none"> • woj. dolnośląskie
5. Budowa linii 400 kV relacji Gubin – granica państwa (kierunek Eisenhüttenstadt);	<ul style="list-style-type: none"> • Brandenburgia
6. Budowa przesyłowego gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Kotowo – Zielona Góra;	<ul style="list-style-type: none"> • woj. wielkopolskie
7. Budowa przesyłowego gazociągu wysokiego ciśnienia relacji Polkowice – Żary;	<ul style="list-style-type: none"> • woj. dolnośląskie
8. Uwzględnienie istniejących powiązań w zakresie sieci elektroenergetycznych, gazowych, przesyłu paliw płynnych.	<ul style="list-style-type: none"> • woj. zachodniopomorskie • woj. wielkopolskie • woj. dolnośląskie • Brandenburgia

Wnioski i rekomendacje w zakresie obronności i bezpieczeństwa	region
1. Utrzymanie i rozbudowa sieci bezpieczeństwa granic (w tym przejść granicznych), budowa infrastruktury umożliwiającej realizację zadań Straży Granicznej pod kątem ewentualnego Tymczasowego Przywrócenia Kontroli Granicznej;	<ul style="list-style-type: none"> • Brandenburgia, • Saksonia
2. Skoordinowanie działań ograniczających ryzyko wystąpienia powodzi i jej skutki, przede wszystkim modernizacja i budowa wałów przeciwpowodziowych, polderów i pozostałej infrastruktury;	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie województwa
3. Integracja systemu wczesnego ostrzegania przeciwpowodziowego.	<ul style="list-style-type: none"> • wszystkie województwa